

Прийтенко Н.І., ст. гр. ФКфеС-13-1

Науковий керівник: Ст.. викладач кафедри ЕАіФ Лісовенкова І.М.

(Державний ВНЗ «Національний гірничий університет», м.

Дніпропетровськ, Україна)

ФОНДОВИЙ РИНОК В УКРАЇНІ: СУЧАСНИЙ СТАН, ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ

На сьогодні фондовий ринок став невід'ємною складовою економік розвинутих країн. Становлення ефективного та дієвого фондового ринку є важливим етапом завершення трансформації вітчизняної економіки.

За роки функціонування фондового ринку України вдалося досягнути певних позитивних результатів. Починаючи з 1997 р. і по 2011 р. вітчизняний фондовий ринок характеризувався постійно зростаючою динамікою. Так, на протязі даного періоду він збільшився у 25 разів. Це свідчить про те, що вітчизняні підприємства зацікавлені у залученні інвестицій за допомогою цінних паперів.

На сьогодні фондовий ринок України характеризується низькою капіталізацією та ліквідністю, недостатнім захистом прав інвесторів. відсутністю прозорості. За останніми наявними даними Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку (НКЦПФР) на кінець 2013 р. частка операцій з цінними паперами, які вільно обертаються на фондовому ринку, не перевищує 10,42% від їх загального обороту. Зокрема питома вага операцій, здійснених організаторами торгів за окремими цінними паперами в 2012 році, становила: акції – 3,64%, державних облігацій – 14,69%, облігацій підприємств – 21,10%, облігацій місцевих позик – 85,43%. Це зумовлює незначну чутливість грошової маси та реальної економіки до змін відсоткових ставок.

Загалом у 2012-2013 фінансовому році фондовий ринок продовжив тенденцію на зниження, що розпочалася в березні 2011 р. після попереднього дворічного зростання. За підсумками року індекс Української Біржі опустився на 63,5 пункти або 6,5%, а індекс ПФТС – на 30 пунктів або 9%. При цьому

основне падіння припало на березень-квітень 2013 р., так, що до середини квітня 2013 р. індекси досягли річних мінімумів. За підсумками торгів в 2013 році індекс українських акцій, що розраховується Українською Біржею, знизився на -4,26% з 950,56 до 910,04 пункту.

Такі результати виглядають досить песимістично, особливо з урахуванням того, що американські індекси Dow Jones і S&P500 в 2013 році додали 21,8% та 25,2% відповідно, німецький DAX виріс на 22,8%, британський FTSE - на 10,2%. Як бачимо, ні боргові проблеми Єврозони, ні бюджетна криза в США не змогли вплинути на світові біржові показники.

Загальний обсяг угод на Українській Біржі за 2013 рік склав 10,23 мільярда гривень, хоча в 2012 році був більше ніж удвічі вищим: 24,1 мільярда гривень. У структурі торгів за 2013 р. на ринок акцій доводилося 47% сумарного обороту на біржі, 29% на строковий ринок і 24% на ринки інвестиційних сертифікатів, корпоративних, муніципальних та державних облігацій.

Проведений аналіз стану та динаміки фондового ринку свідчить про те, що в Україні сформувався спекулятивний фондовий ринок, який перебуває у значній залежності від іноземного капіталу й зовнішньоекономічної динаміки. Нагальні проблеми, що існують на фондовому ринку України, заважають його подальшому розвитку. Тому наразі виникає об'єктивна необхідність запровадження комплексу заходів з реформування, які будуть спрямовані на подолання існуючих проблем розвитку вітчизняного фондового ринку та забезпечать його ефективне функціонування. А формування в Україні ефективного фондового ринку в свою чергу має спричинити завершення процесу ринкової трансформації національної економіки, забезпечити інституційну збалансованість останньої, спричинити зміцнення національної конкурентоспроможності у довгостроковій перспективі.

Список літератури:

1. Прибуток на уламках: огляд інвестицій на фондовому ринку за 2013 р.// «Простобанк Консалтинг» [Електронний ресурс]: режим доступу: <http://ua.prostobank.ua/>.
2. Українська Біржа [Електронний ресурс]: режим доступу: <http://www.ux.ua/>